

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 6. oktoober 2015
(OR. en)**

**2015/0028 (COD)
LEX 1620**

**PE-CONS 44/1/15
REV 1**

**ENV 447
AGRI 370
MI 436
COMER 93
PECHE 231
CODEC 974**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
MILLEGA MUUDETAKSE EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUST
(EÜ) NR 1007/2009 HÜLGETOODETEGA KAUPLEMISE KOHTA
JA TUNNISTATAKSE KEHTETUKS
KOMISJONI MÄÄRUS (EL) NR 737/2010**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2015/...,**

7. oktoober 2015,

**millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust
(EÜ) nr 1007/2009 hülgetoodetega kauplemise kohta ja tunnistatakse kehtetuks
komisjoni määrus (EL) nr 737/2010**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ 27. mai 2015. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

² Euroopa Parlamendi 8. septembri 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 1. oktoobri 2015. aasta otsus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1007/2009¹ võeti vastu eesmärgiga kõrvaldada siseturu toimimiselt takistused, mille põhjustasid erinevused riiklikes meetmetes, millega reguleeriti hülgetoodetega kauplemist. Need meetmed võeti vastusena üldsuse murele, et hüljeste tapmisel ei võeta arvesse loomade heaolu aspekti ning et liidu turul olevad tooted võivad olla valmistatud hüljestest, kelle tapmisega kaasnesid ülemäärane valu, stress, hirm ja muud kannatused. Sellise mure põhjendatust kinnitasid ka tõendid, mis näitasid, et tõeliselt humaanse surmamise meetodit ei saa järjepidevalt ja tõhusalt kohaldada ja rakendada konkreetsetes tingimustes, kus hülgejaht toimub. Probleemi leevendamiseks kehtestati määrusega (EÜ) nr 1007/2009 üldine keeld hülgetoodete turulelaskmise suhtes.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1007/2009 hülgetoodetega kauplemise kohta (ELT L 286, 31.10.2009, lk 36).

- (2) Samal ajal on hülgejaht lahutamatu osa inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade sotsiaalmajandusest, toidust, kultuurist ja identiteedist, andes olulise panuse nende elatise teenimisse ja arengusse, tagades toidu ja sissetuleku kogukonna elu ja jätkusuutliku elatise toetamiseks ning aidates hoida ja jätkata kogukonna traditsioonilist eluviisi. Seepärast ei põhjusta inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsiooniline hülgejaht üldsusele samasugust muret kui jaht, mida peetakse peamiselt kaubanduslikel eesmärkidel. Lisaks on üldiselt tunnustatud, et inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade majanduslikke ja sotsiaalseid põhihuve ei tohiks kahjustada, nagu on sätestatud 13. septembril 2007. aastal vastu võetud ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsioonis ja muudes asjakohastes rahvusvahelistes dokumentides. Ka on kolm liikmesriiki (Taani, Madalmaad ja Hispaania) ratifitseerinud sõltumatutes riikides elavaid põlis- ja hõimurahvaid käsitleva konventsiooni (konventsioon nr 169), mis võeti Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni poolt vastu 27. juunil 1989¹. Seepärast võimaldab määrus (EÜ) nr 1007/2009 erandina turule lasta hülgetooteid, mis on valmistatud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade poolt traditsioonilisel hülgejahil elatise teenimise ja elatise teenimisele kaasa aitamise eesmärgil kütitud hüljestest.

¹ Konventsioonis nr 169 viidatakse muu hulgas põlisrahvaste kogukondade enesemääramisõigusele ja õigusele hoida oma majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist arengut võimalikult suures ulatuses oma kontrolli all.

- (3) Määruse (EÜ) nr 1007/2009 eesmärki arvestades tuleks inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade hülgejahil kütitud hüljestest valmistatud hülgetoodete liidu turule laskmise tingimuseks seada see, et jahti peetakse loomade heaolu nõuetekohaselt arvestaval viisil, mis vähendab kütitavate loomade valu, stressi, hirmu või muid kannatusi võimalikult suures ulatuses, võttes samal ajal arvesse inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade eluviisi ning jahi otstarvet elatise teenimise vahendina. Erandi tegemisel hülgetoodetele, mis on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel hülgejahil kütitud hüljestest, tuleks piirduda sellise jahiga, mida peetakse neile kogukondadele elatise saamise eesmärgil.

- (4) Määruse (EÜ) nr 1007/2009 alusel lubatakse erandina turule lasta ka selliseid hülgetooteid, mis on saadud jahil, mille ainus eesmärk on mere elusressursside säästev majandamine. Tunnustades mere elusressursside säästva majandamise eesmärgil peetava jahti tähtsust, võib praktikas siiski olla raske eristada sellist jahti peamiselt kaubanduslikel eesmärkidel peetavast suuremahulisest hülgejahist. See võib kaasa tuua asjaomaste hülgetoodete põhjendamatut diskrimineerimist. Seetõttu tuleks see erand kaotada. Mere elusressursside majandamisega seotud erandi kaotamine võib aga probleeme tekitada nendes liikmesriikides, kus seadusliku hülgejahi tagajärjel saadud rümpasid on kasutatud materjalina selliste hülgetoodete valmistamisel, mida on aeg-ajalt ja väikeses koguses kohalikele turgudele lastud. On asjakohane, et komisjon lisab talle kõnealustes riikides käesoleva määrusega muudetud määruse (EÜ) nr 1007/2009 rakendamise kohta kättesaadavaks tehtud teabe oma hinnangusse määruse (EÜ) nr 1007/2009 toimimise, tõhususe ja mõju kohta. Kõnealuse erandi kaotamine ei mõjuta liikmesriikide õigust jätkuvalt reguleerida mere elusressursside säästva majandamise eesmärgil peetavat jahti.

- (5) Selleks et tagada, et inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade hülgejahil kütitud hüljestest valmistatud hülgetoodete suhtes lubatud erandit ei kasutataks jahi puhul, mida peetakse peamiselt kaubanduslikel eesmärkidel, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse ja tõendite olemasolu korral keelata asjaomase jahi tulemusel saadud hülgetoodete turule laskmine või piirata turule laskmiseks lubatavate toodete kogust. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Samuti on tähtis, et komisjon viiks läbi asjakohaseid konsultatsioone asjaomaste päritoluriikide ja sidusrühmadega. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (6) Määruse (EÜ) nr 1007/2009 rakendamise ühtsete tingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et täiendavalt täpsustada halduskorda, mille alusel määratakse kindlaks tunnustatud asutused, kes võivad tõendada hülgetoodete turule laskmise tingimuste täitmist, ning väljastatakse ja kontrollitakse tõendeid, ning täpsustada vajalikke haldussätteid reisijate või nende pereliikmete isiklikuks kasutuseks mõeldud hülgetoodete impordile kehtestatud tingimuste täitmise tagamiseks ning tehniliste suuniste andmiseks. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹.
- (7) Määruse (EÜ) nr 1007/2009 ja selles sätestatud erandite rakendamise hõlbustamiseks peaks komisjon teavitama üldsust ja pädevaid asutusi, sealhulgas tolliasutusi kõnealuse määruse sätetest ning inuittide või muude põlisrahvaste kogukondade jahil kütitud hüljestest valmistatud hülgetoodete turule laskmise reeglitest.
- (8) Liikmesriigid peaksid korrapäraselt esitama aruandeid meetmete kohta, mis on võetud määruse (EÜ) nr 1007/2009 rakendamiseks. Nendele aruannetele tuginedes peaks komisjon andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru määruse (EL) nr 1007/2009 rakendamise kohta, käsitledes ka selle mõju inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade sotsiaal-majanduslikule arengule.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (9) Kuna käesoleva määruse eesmärki ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse või toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (10) Pidades silmas seda, millises ulatuses on hülgetoodetega kauplemine juba reguleeritud määrusega (EL) nr 1007/2009, mida on muudetud käesoleva määrusega, tuleks komisjoni määrus (EL) nr 737/2010¹ kehtetuks tunnistada.
- (11) Määrust (EÜ) nr 1007/2009 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹ Komisjoni 10. augusti 2010. aasta määrus (EL) nr 737/2010, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1007/2009 (hülgetoodetega kauplemise kohta) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 216, 17.8.2010, lk 1).

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1007/2009 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 2 lisatakse järgmine punkt:

„4a) „muud põlisrahvaste kogukonnad” – iseseisvate riikide kogukonnad, keda peetakse põlisrahvaks nende põlvnemise tõttu rahvastest, kes elasid kõnealuse riigi või seda riiki hõlmava geograafilise piirkonna territooriumil selle vallutamise või koloniseerimise või praeguste riigipiiride kindlaksmääramise ajal ning kes on sõltumata oma õiguslikust seisundist säilitanud mõned või kõik oma sotsiaalsed, majanduslikud, kultuurilised ja poliitilised institutsioonid;”.

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Turulelaskmise tingimused

1. Hülgetoodete turulelaskmine on lubatud üksnes juhul, kui need tooted on saadud inuittide või muude põlisrahvaste kogukondade jahil kütitud hüljestest, eeldusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) jaht on olnud sellise kogukonna traditsiooniliseks tegevuseks;

- b) jahti peetakse kogukonnale elatise teenimiseks ja sellele kaasa aitamiseks, sealhulgas toidu ja sissetuleku kindlustamiseks kogukonna elu ja jätkusuutliku elatise toetamise eesmärgil, ning seda ei peeta peamiselt kaubanduslikel eesmärkidel;
- c) jahti peetakse loomade heaolu nõuetekohaselt järgides, võttes samal ajal arvesse asjaomase kogukonna eluviisi ning jahi otstarvet elatise teenimise vahendina.

Imporditud hülgetoodete suhtes kehtivad importimise ajal või kohas esimeses lõigus sätestatud tingimused.

- 1a. Turule laskmisel on hülgetootega kaasas dokument, millega tõendatakse lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmist (edaspidi „tõend”).

Tõendi väljastab taotluse korral komisjoni poolt selleks tunnustatud asutus.

Sellised tunnustatud asutused on sõltumatud, oma ülesannete täitmiseks pädevad ning neile tehakse välisaudit.

- 2. Erandina lõikest 1 lubatakse hülgetoodete importi ka siis, kui see on juhuslikku laadi ja hõlmab eranditult kaupu, mis on ette nähtud reisijate või nende pereliikmete isiklikuks kasutamiseks. Nende kaupade laad ega kogus ei tohi olla selline, mis osutab impordi kaubanduslikule eesmärgile.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei või kahjustada käesoleva määruse eesmärgi saavutamist.
4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et täiendavalt täpsustada halduskorda, mille alusel määratakse kindlaks tunnustatud asutused, kes võivad tõendada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmist, ning väljastatakse ja kontrollitakse tõendeid, ning käesoleva artikli lõike 2 järgimiseks vajalikke haldussätteid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 5 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
5. Kui on tõendeid, et hülgejahti peetakse peamiselt kaubanduslikel eesmärkidel, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 4a vastu delegeeritud õigusakte, et keelata asjaomase jahi tulemusel valmistatud hülgetoodete turulelaskmine või piirata kõnealuste toodete turule laskmiseks lubatavat kogust. On eriti oluline, et komisjon järgiks oma tavapärast praktikat ning konsulteeriks enne delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist ekspertidega, sealhulgas liikmesriikide ekspertidega.
6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et anda tehnilisi suuniseid, milles tuuakse ära nende kombineeritud nomenklatuuri koodide soovitusliku loetelu, mida võib kasutada käesolevas artiklis käsitletud hülgetoodete tähistamiseks. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 5 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.”

3) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 4a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 3 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ...⁺. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

⁺ ELT: palun lisada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

5. Artikli 3 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.”

4) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 * artikli 18 lõike 1 alusel moodustatud komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011** tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Artikli 3 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusaktide puhul, kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

* Nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 061, 3.3.1997, lk 1).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13)."

- 5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 5a

Teavitamine

Komisjon teavitab üldsust teadlikkuse suurendamise eesmärgil ning pädevaid asutusi, sealhulgas tolliasutusi käesoleva määruse sätetest ja reeglitest, mille kohaselt võib inuittide või muude põlisrahvaste kogukondade peetud jahil kütitud hüljestest valmistatud hülgetooteid turule lasta.”

6) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Aruandlus

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2018 ja seejärel iga nelja aasta tagant aruande, kirjeldades käesoleva määruse rakendamiseks võetud meetmeid.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta 12 kuu jooksul pärast iga lõikes 1 osutatud aruandlusperioodi lõppu. Esimene aruanne esitatakse 31. detsembriks 2019.
3. Lõike 2 kohaselt esitatud aruandes hindab komisjon käesoleva määruse toimimist, tõhusust ja mõju määruse eesmärgi saavutamisel.”

Artikkel 2

Määrus (EL) nr 737/2010 tunnistatakse kehtetuks alates määruse (EÜ) nr 1007/2009, nagu seda on muudetud käesoleva määrusega, artikli 3 lõike 4 kohaselt vastu võetava rakendusakti kohaldamise alguskuupäevast.

Artikkel 3

1. Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 18. oktoobrist 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja